

Система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти Слов'янської спеціальної школи №23 Донецької обласної ради

Виходячи з основних ідей Нової української школи, ціннісних засад нашого навчального закладу, **базовими принципами** системи оцінювання результатів навчання наших учнів є:

- особистісно орієнтований та компетентнісний підходи;
- орієнтування на особливості психофізичного розвитку дітей;
- чіткі та зрозумілі вимоги до навчальних результатів;
- можливість перевищувати ці вимоги;
- право учня на помилку;
- підтримка учнів у їхньому індивідуальному розвитку;
- залучення учнів до самооцінювання та взаємооцінювання.

Види, форми, шкалу, критерії, правила та процедури, за якими здійснюється оцінювання учнів у ЗЗСО, визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

Види оцінювання згідно законодавства: формувальне, поточне, тематичне, підсумкове, Державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.

Форми оцінювання відповідно до законодавства застосовуються наступні: усна (індивідуальне, групове та фронтальне опитування); письмова (діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування); цифрова (тестування в електронному форматі); графічна (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами); практична (дослідження, навчальні проєкти, робота з біологічними об'єктами, виготовлення виробів тощо). Педагоги самостійно визначають форми оцінювання результатів навчання учнів із певного предмета, орієнтуючись на принцип педагогічної доцільності та враховуючи специфіку навчального предмета та особливості учнів.

Національна шкала оцінювання передбачає:

у 1-2 класах винятково вербальне оцінювання,

у 3-4 класах – оцінювання за чотирма рівнями: високий, достатній, середній, початковий,

у 5-11 класах – оцінювання за 12-бальною шкалою.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти здійснюється відповідно до наказу МОН України від 13.07.2021 № 813 [«Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»](#).

Існує два різновиди результатів навчання:

- **об'єктивні** – знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки й відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових / очікуваних результатах навчання, визначених в освітній програмі;
- **особистісні надбання** – активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення.

Коли і яку оцінку використовують наші педагоги:

у 1–4 класах **особистісні надбання** оцінюються вербальною оцінкою;

у 1–2 класах **об'єктивні результати** – вербальною оцінкою;

у 3–4 класах **об'єктивні результати** – рівневою оцінкою (початковий (П), середній (С), достатній (Д), високий (В)) на підставі рішення педради школи.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової освіти здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 [«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»](#)

Оцінювання навчальних досягнень учнів старшої школи здійснюється за 12-бальною системою (шкалою) і його результати позначаються цифрами від 1 до 12 відповідно до наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 [«Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів \(вихованців\) у системі загальної середньої освіти»](#).

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

**Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з
візуальними порушенням основної і старшої школи**

<i>Рівень навчальних досягнень</i>	<i>Вимоги до знань, умінь і навичок учнів</i>
I – початковий	1 Учень виділяє і називає об'єкт вивчення та деякі його елементи
	2 Учень фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Виявляє здатність елементарно висловлювати думку
	3 Учень відтворює менш як половину навчального матеріалу; із допомогою, вчителя виконує елементарні завдання
II – середній	4 Учень з певною допомогою вчителя та за зразком відтворює основний навчальний матеріал, може повторити певну дію, операцію
	5 Учень здатний з помилками й неточностями самостійно відтворити основний навчальний матеріал, дати визначення понять, сформулювати правило
	6 Учень виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу відповідно до вимог програми. Його відповідь правильна, але недостатньо осмислена. За допомогою вчителя здатний аналізувати, порівнювати та робити елементарні висновки. Вміє застосовувати знання під час виконання завдань за зразком, у знайомих ситуаціях
III – достатній	7 Учень правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основні наукові теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок. Застосовує вивчений матеріал у

	знайомих ситуаціях, частково контролює власні навчальні дії
	8 Знання учня є достатньо повними. Він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами; уміє робити висновки; загалом контролює власну діяльність. Його відповідь повна, логічна, змістовна, хоча і має деякі неточності
	9 Учень досить добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях. Уміє аналізувати і узагальнювати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації. Його відповідь повна, логічна, змістовна
IV-високий	1 Учень має глибокі й міцні знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення. При цьому припускається незначних помилок в аргументації думки, самостійно їх виправляє тощо
	1 Учень має гнучкі, міцні знання і володіє узагальненими знаннями в обсязі та в межах вимог навчальних програм, доцільно використовує їх у різних ситуаціях. Вміє знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та використовувати для поглиблення своїх знань, уміє ставити і розв'язувати проблеми
	1 Учень має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних і нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, узагальнювати, оцінювати вивчений матеріал, самостійно користуватися доступними джерелами інформації, аргументувати власну думку й особисту позицію

Формувальне оцінювання здійснюється на всіх рівнях освіти через:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- визначення разом з учнями критеріїв оцінювання (якісних характеристик результату навчання);
- формування суб'єктної позиції учнів під час оцінювання;
- під час спільного з учнем або ученицею аналізу навчальних досягнень особлива увага приділяється індивідуальним зусиллям, прогресу та вдосконаленню, порівняно з минулими показниками;
- не порівнюються учні та результати їхнього навчання з іншими;
- оцінки повідомляються індивідуально;
- заохочення учнів обговорювати помилки або неправильні відповіді, бо це дає можливість навчатися, а не є джерелом оцінювання або доказом здібностей;
- уникнення упереджених оцінок, коментарів;
- індивідуалізацію темпів навчання учнів;
- співпрацю педагогів, учнів та їхніх батьків у власному розвитку.